

Woensdag 7 september 2011
Nog drie uur over

Het visgerecht ontving de afgemeten goedkeuring van de chef-kok, ondanks het ontbreken van Västerbotten-kaas in de pesto. Maar *roomijs met chocoladesaus* als toetje? Dat kon echt niet.

‘Hoe heet de chef-kok, pa?’

‘Malik, geloof ik. Hoezo?’

‘Ik moet even met hem praten.’

‘Moet ik hem eruit gooien? Zeg het maar.’

‘Laten we maar tot morgen wachten. In de eerste plaats is het nodig dat ik begrijp wat hij zegt en dat hij mij begrijpt. Afgezien van alles wat met wijn te maken heeft, ken ik maar twee woorden Frans. Het ene is Gérard. Het andere Depardieu. Hoe lossen we dit op?’

‘Dat heet een tolk,’ zei Aleko.

Na de pittige papajadrink, chablis, vis, een complementaire chardonnay en het grotesk simpele dessert, verspreidden de gasten zich spontaan over de grote veranda. Agnes met haar tablet. Johan stond een stukje verderop het smaakverschil tussen een aantal chocoladepralines te analyseren. En Petra lag in een comfortabele ligstoel, met beide handen achter haar nek gevouwen en een glimlach om haar lippen.

De profeet rekende erop een voldoende grote fractie van een seconde bij bewustzijn te zijn om nog te kunnen genieten van de bevestiging dat haar vergelijking met de vierenzestig gecompliceerde stappen correct was. Tijdens die fractie zou zij en niemand anders in de hele wereld begrijpen wat er aan de hand was. Behalve dan misschien Agnes. Johan waarschijnlijk niet.

President Aleko stond met het glas zoete *tokaji eszencia* die zijn zoon hem had aangegeven en verwonderde zich erover hoe iets anders dan wodka hem zo goed kon doen. Samen met een dag als deze vervulde het hem van menselijke warmte.

Hij besloot zich tussen zijn gasten te begeven en begon met Petra in de ligstoel.

‘Je ziet er tevreden uit,’ zei Aleko, terwijl hij probeerde terug te lachen naar de vrouw die hem even daarvoor twee vuistslagen had verkocht.

‘Ik ben ook tevreden,’ zei Petra. ‘Voor het eerst worden we allemaal gelijk behandeld. En met allemaal bedoel ik ook *allemaal*.’

Wat zei ze nu?

‘Ben je een communist?’ vroeg de voormalig hoofdadviseur van de laatste leider van de Sovjet-Unie.

De profeet glimlachte nog breder: ‘Ach. Ik ben de laatste realist. Agnes heeft me gevraagd me koest te houden, dus ik zeg niets meer. We zouden dit gesprek morgenvroeg bij het ontbijt kunnen voortzetten als alles niet was zoals het was.’

Aleko begreep er niet meer van dan dat er bij Petra waarschijnlijk een schroefje loszat. Stel je voor dat je opspringt en de Condoriaanse president in het gezicht slaat en als straf van exclusieve wijnen op het tuinterras van de genoemde president mag zitten genieten. Petra Rocklund was waarschijnlijk dichter bij een gevangenisstraf van zeven jaar geweest dan wie ook in de hele geschiedenis van het gevangeniswezen.

De president liep door naar de volgende gast in de rij. Hij streek naast Agnes neer met de Hongaarse dessertwijn in zijn hand. Wilde zich ervan verzekeren dat het ook goed met haar ging.

De lilarige was geheel voldaan, net als Petra. Maar om andere redenen. Ze genoot ervan dat het leven, dat zo lang had stilgestaan, nu elke dag wendingen van honderdtachtig graden nam. En ze genoot van het feit dat het momenteel weer even stil stond zodat ze kon bijkomen. Ze was immers geen tiener meer.

Ze had Günthers tablet mogen lenen. Hij had wat geleerd over politiewerk sinds hij politiechef was geworden en vermoedde dat die

speciaal agent in Rome wist wat hij deed. Erdoor gevolgd dat Günther Agnes op de schouder klopte en zei dat ze maar het best haar eigen tablet uitgeschakeld kon laten, zodat hij haar niet op die manier zou kunnen vinden. Günther, dus. De speciaal agent had niets op de Condoren te zoeken, daar zou de politiechef wel voor zorgen.

Terwijl Günther ervandoor ging om even bij Angelika en Pocahontas te kijken, opende Agnes de tablet. Ze begon zich in te lezen over het land waar zij en al haar miljoenen zich bevonden. Het was geen gezellige kost. En nu stond de verantwoordelijke voor haar en vroeg zich af of het goed met haar ging.

‘Ja, dank u, meneer de president,’ zei ze. ‘De wijn is goed, de avondbries zoel, maar ik zit wat over het land van meneer de president te lezen en hij lijkt de baas over werkelijk alles te zijn. Ik krijg het gevoel dat ik mijn hele fortuin in zijn schoot heb gelegd.’

‘Hou onmiddellijk op met dat “meneer de president”, alsjeblieft. Mijn naam is Aleko. Sinds een aantal jaren.’

‘Heb je je naam veranderd? Hoe heette je daarvoor dan?’

‘Lang verhaal. Dat bewaren we voor een andere keer.’

‘Dan praten we in plaats daarvan over mijn geld. Waarom wilde mijn adviseur in Zürich dat ik het hiernaartoe overmaakte? Een innemende man, overigens.’

Aleko nam nog een slokje van zijn tokaji. Toen veegde hij zijn lippen af en zei dat Agnes te feliciteren was. Haar duiten konden niet in een veiliger schoot zitten. Nieuwsgierigheid maakte geen deel uit van de Condoriaanse volksaard. Niemand vroeg waar haar geld vandaan kwam en waar het eventueel naartoe ging. Als een ander land, organisatie of autoriteit vragen stelde, kregen ze geen antwoord. De Volksrepubliek de Condoren werkte met niemand samen, boog voor niemand. Voor dit eenvoudige, eervolle principe rekende de natie slechts een verwaarloosbaar percentage. Dat was waarschijnlijk op het niveau geweest van degene die Agnes’ Zwitserse adviseur zover had gekregen om Banque Condorienne aan te bevelen, waar Aleko overigens zelf toevallig voorzitter van was. Of CEO. Een van beide. Hij bepaalde in elk geval.

De lilarige tante was door haar nu gepensioneerde alias meer bereid dan de meesten. Daarom herkende ze een bananenrepu-

blik wanneer ze die zag. Haar geld was zeker veilig, maar op heel veel anders konden de Condoren zich niet beroemen.

‘Ik las net dat iedere tweede volwassene in uw land niet kan lezen of schrijven,’ zei ze.

Misschien klonk ze beschuldigender dan ze bedoelde, want de president veranderde zijn toon.

‘Dat is toch prima? Er wordt overal zoveel onzin geschreven. Waarom moeten mensen die kunnen lezen?’

Agnes vervolgde: ‘En de kindersterfte is ronduit verschrikkelijk, om eerlijk te zijn.’

Nu raakte de president echt geïrriteerd.

‘Maar daar moet jij toch blij mee zijn? Dan groeien er niet zoveel op tot analfabeet.’

Die opmerking was misschien wel de domste die Agnes ooit had gehoord, en dan was ze nog wel geboren en getogen in Dödersjö. Maar dit was de avond dat vader en zoon elkaar hadden gevonden. Wie was zij om Johans vader zonder duidelijke aanleiding op stang te jagen?

Met die basishouding had er geen presidentiële heibel hoeven te zijn geweest als Johan zich er niet mee had bemoeid. Hij zat dichtbij genoeg met zijn chocoladepralines om te bemerken dat er een zekere koelte was ontstaan tussen Agnes en Aleko.

‘Waar hebben jullie het over?’ vroeg hij.

‘Niets bijzonders,’ zei de president. ‘Je vriendin Agnes begrijpt alleen niet echt hoe ingewikkeld het is om een land op te bouwen dat eeuwenlang de tirannie van het imperialisme heeft moeten ondergaan.’

Wat was dat nou voor onzin? dacht Agnes. Nou, als hij wilde doorgaan met jengelen, dan kon hij het krijgen.

‘Maar zijn Ethiopië, Liberia en de Condoren niet de enige Afrikaanse landen die nooit werden gekoloniseerd?’ vroeg ze, terwijl ze Günther in stilte bedankte voor zijn tablet.

Aleko wist dat heel goed, ook al was hij uitgeleden over een bananenschil in de bananenrepubliek waar hij nu alles besliste. Maar dat dat mens dat wist?

‘Precies!’ zei hij. ‘Daar zou ik net naartoe gaan. Slechts drie na-

ties verzetten zich toen het brute imperialisme Afrika overnam. “Kom niet aan de Condoren,” zeg ik. Dat zeggen al mijn mensen, trouwens.’

‘Of het was omdat Ethiopië en Liberia blijk gaven van stabiliteit en economische levensvatbaarheid, terwijl niemand zich druk maakte om jouw kleine eiland midden in de oceaan.’

Aleko realiseerde zich dat de lilaharige vrouw een te waardig tegenstander was om een debat te verdienen. Het beste was om haar af te wimpelen.

‘Waarom vragen als je alles al weet?’

Johan volgde het niet meer, maar was er nu helemaal zeker van dat zijn vader en Agnes het niet eens waren.

‘Maken jullie ruzie? Waarover?’

‘Mevrouw Agnes blijkt een expert te zijn in het besturen van een land,’ zei Aleko. ‘En nu wil ze het mij leren.’

Johan, die zoals altijd slecht was in ironie, was onder de indruk.

‘Ben je dat, Agnes? Ik dacht dat jouw specialiteit het bouwen van houten boten was. Of waren het nou klompen?’

De gepensioneerde fabrikantenvrouw versterkte zich met een slok uit het zoveelste glas Amerikaanse chardonnay die de vis naar een redelijk niveau had getild.

‘Nee, ik heb er net een beetje over kunnen lezen. Je vader bestuurt een van de armste landen ter wereld met een bevolking met een gemiddelde leeftijd van achttien jaar, een hoge kindersterfte en vijftig procent analfabetisme. De belangrijkste industrie op het eiland was bosbouw, totdat al het bos werd gekapt zonder dat iemand eraan had gedacht iets nieuws aan te planten. Sindsdien zijn het de visserij en de landbouw die de mensen in leven houden, maar de aarde erodeert zonder enig bos om het op zijn plaats te houden, rivieren slibben dicht en koraalriffen worden vernietigd. Ik denk dat iedere botenbouwer of klompenfabrikant het beter zou doen. Behalve misschien mijn man – die gelukkig op een spijker stapte en te gierig was om naar de dokter te gaan.’

Ze nam geen blad voor de mond. Aleko wist niet waar hij moest beginnen.

‘Wat betekent eroderen?’ vroeg Johan.

Politiechef Günther was terug bij de anderen nadat hij Angelika naar bed had gebracht en Pocahontas naar de stal. Hij merkte meteen de gespannen sfeer op.

‘Wat is er gebeurd?’ vroeg hij. ‘Ik dacht dat het feest zou zijn.’

‘Niets,’ zei Aleko knorrig. ‘Behalve dat deze dame hier, die zo geweldig is in klompen maken, het van me wil overnemen en mijn land wil leiden.’

Günther kende zijn vriend en zielsbroer goed.

‘Prachtig,’ zei hij. ‘Ik vraag me al langere tijd af wanneer we een poging tot een staatsgreep op de nek zouden krijgen. Dat was immers zeven jaar geleden voor het laatst, en toen waren jij en ik degenen die het heft in eigen handen namen, als ik het me goed herinner. Als je stopt met prutsen met wijn, beste broer, en teruggaat naar de wodka, zul je zien dat je snel weer blij bent.’

Nou, dat riep een presidentiële glimlach op. En de wodka stond op tafel, dus waarom niet?

‘Je hebt zoals gewoonlijk gelijk, Günther.’

Aleko schonk in en hief het glas naar Agnes.

‘Dit is een avond voor blijdschap. Proost daarop, beste klompenmaakster.’

Agnes was niet rancuneus als het niet nodig was.

‘Proost op jezelf, beste dictator.’

Petra verliet het gezelschap en de tafel al vroeg, en streek neer in een nog mooiere ligstoel in de tuin onder het terras, met een glas rode wijn in haar hand (afwisseling is leuk). En de eeuwige glimlach op haar gezicht. Daar zat ze nu, en telde de sterren aan het firmament. ‘Nog drie uur’ werd ‘twee uur en vijfenveertig minuten’. Straks nog maar tweeënhalf. Een serveerster kwam langs en vroeg of mevrouw haar glas bijgevuld wilde hebben. Petra zei ‘Graag’ en zei dat ze dat elke keer wilde als het glas leeg begon te raken.

‘Vanaf nu tot aan het einde der tijden.’

De serveerster knikte en deed alsof ze het begreep.